

El congrés de Bioètica de la UVic-UCC estableix les bases per crear una xarxa de treball conjunta d'àmbit estatal

- **Les ponències i taules rodones han consolidat una visió “transversal i col·laborativa” de l’ensenyament i l’aprenentatge de la bioètica a tots els nivells formatius**
- **Begoña Román, en la conferència inaugural, va convidar el públic a fer autocrítica i a ser creatius amb els mètodes pedagògics emprats**
- **El congrés, impulsat per la Càtedra de Bioètica Fundació Grífols, ha aplegat unes 120 persones a l’Aula Magna, aquest dijous i divendres**

Divendres, 25 de gener de 2019.- Unes 120 persones han participat aquest dijous i divendres al primer Congrés Internacional de Bioètica impulsat per la Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya (UVic-UCC) a iniciativa de la Càtedra de Bioètica Fundació Grífols. La trobada, a l’Aula Magna, ha reunit professors i investigadors d’universitats espanyoles amb estudis en ciències de la salut, filosofia o dret, i membres de col·legis professionals, membres de societats científiques, de comitès d’ètica i d’associacions de bioètica. A partir d’un programa de conferències i taules rodones, així com de diversos blocs de comunicacions, el congrés inspira i promou mètodes d’ensenyament i projectes de recerca innovadors, tant en l’esfera acadèmica com en la pràctica clínica.

Dimecres al vespre 23 persones expertes en bioètica procedents d’universitats d’arreu de l’Estat espanyol ja es van reunir en un seminari previ al congrés. La sessió de treball va permetre establir les bases per a una xarxa de treball conjunta d’àmbit estatal a l’entorn de l’ensenyament i la recerca en bioètica. El debat va derivar en la delimitació dels reptes que abordarà aquesta xarxa de forma coordinada: l’impuls de projectes per transformar l’actual formació en bioètica, la creació de publicacions especialitzades en l’àmbit iberoamericà, l’obtenció de projectes de recerca europeus i la generació d’iniciatives creatives per traslladar la reflexió bioètica a la societat. Arran d’aquesta primera trobada es crearan diversos grups de treball amb la mirada posada en una segona reunió, pendent de programar.

Una disciplina transversal i col·laborativa

El rector de la UVic-UCC, Josep-Eladi Baños, va presidir l’acte inaugural del congrés dijous al matí, on es va mostrar convençut que la bioètica “és la punta de llança per a la recuperació de les humanitats a la universitat en general i als estudis biomèdics en particular” i va definir aquesta disciplina com “una subespecialitat de la filosofia moral, que a poc a poc s’ha anat fent camí”. El rector va defensar la concepció de la bioètica com “una disciplina transversal que pugui ser tractada a totes les assignatures de tots els estudis”. Baños també ha estat part activa del congrés presentant, aquest divendres, una comunicació sobre un estudi de l’ús del cinema comercial com a mètode docent en bioètica, que va elaborar com a director del Grup de Recerca Educativa en Ciències de la Salut de la Universitat Pompeu Fabra, càrrec que ocupava abans de ser nomenat rector.

La directora de la Càtedra de Bioètica de la UVic-UCC, Núria Terribas, també va defensar aquesta “visió transversal i col·laborativa” de la bioètica per compartir coneixements i experiències i generar noves iniciatives i projectes. Aquest, segons va dir, és precisament un dels objectius del congrés, que també pretén “fer autocrítica sobre els mètodes emprats fins ara en l’ensenyament de la bioètica” i “preguntar-nos com ho hem de fer perquè la bioètica sigui quelcom que cali en els estudiants actuals”.

En aquesta línia va versar la conferència inaugural del congrés, a càrrec de la professora de la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona i presidenta del Comitè d'Ètica de Serveis Socials de Catalunya, Begoña Román. La ponent va convidar els assistents a fer l'autocrítica que reclamava Terribas, i a aprendre d'alguns dels errors comesos en bioètica els últims anys, com ara "no haver estat capaços de canviar prou les mentalitats", "haver arraconat la bioètica a l'àmbit assistencial i al voluntariat" o "no haver incidit prou en la formació del caràcter del professional". Román va reclamar el retorn a la universitat entesa com "una comunitat de convivència" i va llistar sis punts que cal tenir clars per millorar l'ensenyament en bioètica: tenir present l'especialitat de l'alumne a qui ens adrecem per "tocar-lo a fons, sacsejar les seves vísceres i fer-li entendre que la bioètica és nuclear, i no un mer apèndix de la seva pràctica futura"; oferir un temari contextualitzat que arribi a l'estudiant personal i professionalment, i ser "creatiu en els mètodes pedagògics"; tenir clar que "ensemeyem bioètica per generar una ciutadania convençuda que la vida val la pena"; involucrar el professorat de tots els àmbits en la perspectiva bioètica; dur aquests aprenentatges fora de les aules i de les facultats i ser capaços d'avaluar l'impacte obtingut.

Experiències internacionals

La primera taula rodona de dijous va versar sobre experiències internacionals en pedagogia de la bioètica, i va comptar amb els testimonis del metge xilè Juan Pablo Beca, especialista en Pediatria i Neonatologia; Diego Real de Asúa, de l'Institut d'Ètica clínica Francisco Vallés de la Universidad Europea, i Chris Willmott, bioeticista i professor de la Universitat de Leicester. La segona taula rodona va oferir una visió crítica sobre la formació bioètica tant d'estudiants com de professionals en actiu.

Aquest divendres el debat s'ha centrat en els reptes que ha d'afrontar la bioètica i en com ha de ser capaç d'obrir-se a la societat. A la tarda, la conferència de clausura, "Ètica i societat", anirà a càrrec de la filòsofa i titular de la Càtedra de Bioètica, Victoria Camps, catedràtica emèrita de Filosofia Moral de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i presidenta de la Fundació Víctor Grífols i Lucas. Tots els ponents conformen un ampli ventall de professionals, espanyols i internacionals, d'àmbits diversos com la psiquiatria, la medicina, la infermeria, la teràpia ocupacional, la filosofia o el dret, tots amb l'expertesa en bioètica com a denominador comú.

Per a l'organització d'aquest esdeveniment, la Càtedra compta amb la col·laboració dels grups de recerca de la UVic-UCC TR2Lab (Reparació i regeneració tissular), M3O (Methodology, Methods, Models and Health and Social Outcomes) i SaMIS (Salut Mental i Innovació Social) i de la Càtedra d'Educació Mèdica, sota el paraigua del Centre d'Estudis Sanitaris i Socials (CESS) i amb la secretaria tècnica de la FORES (Fundació d'Osona per la Recerca i l'Educació Sanitàries).